

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

FRS/ J.nr. 2009-847

Dato: 18. februar 2009

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 26. januar 2009 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 166 (SOU Alm. del) stillet efter ønske af Dennis Flydtkjær (DF).

Spørgsmål nr. 166:

"Ministeren bedes redegøre for hvilke initiativer ministeren har igangsat og hvilke initiativer ministeren agter at igangsætte for fremtiden for gruppen af selvmordstruede?"

Svar:

Efter lov om social service har kommunalbestyrelsen en generel forpligtigelse til at tilbyde gratis rådgivning. Dette gælder både i forhold til børn, unge og voksne. Tilbuddet om rådgivning omfatter også opsøgende arbejde.

Ud over rådgivning ydes støtte efter serviceloven især til børn, unge og voksne med særlige behov, herunder behov som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Formålet med indsatsen er at forebygge at problemerne for den enkelte forværrer, at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion og udviklingsmuligheder, at forbedre mulighederne for livsudfoldelse og at tilbyde en helhedsorienteret indsats afpasset efter den enkeltes særlige behov.

Rådgivningen og det opsøgende arbejde kan bidrage til, at kommunalbestyrelsen får kendskab til, om der er mennesker med særlige behov på grundlag af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, der har behov for social indsats og støtte, herunder eventuel henvisning til læge, psykiatrisk skadestue m.v.

Under Velfærdsministeriet er der med Livslinien etableret et landsdækkende rådgivningstilbud med henblik på at bidrage til at forebygge selvmord og selvmordsforsøg. Livsliniens tilbud kan betragtes som et supplement til den kommunale rådgivningsindsats.

Livsliniens målgruppe er mennesker, der er berørt af en selvmordsproblematik, enten personligt, som pårørende, efterladt eller som fagperson.

Livsliniens anonyme rådgivning er institutionens kerneydelse. Telefonrådgivning har åbent hver dag, året rundt mellem klokken 11 og 23. Ud over telefonrådgivningen driver Livslinien en netrådgivning, som har eksisteret i siden december 2005 og stadig er under udvikling.

Telefonrådgivningen og netrådgivningen havde tilsammen i 2008 mere end 13.000 rådgivningssamtaler/rådgivninger, hvoraf telefonrådgivningen omfattede mere end 12.000 samtaler.

Rådgivningen ydes af 180 særligt uddannede frivillige medarbejdere. Langt de fleste rådgivninger vedrører direkte selvmordsproblematikken, men der indgår også en del henvendelser, som omhandler eksempelvis selvskadende adfærd, stress, mobning i skolen eller på arbejdspladsen, kronisk sygdom og problematikker vedrørende smertepatienter.

Ved siden af rådgivningsindsatsen er Livslinien optaget af at gøre tilbud om hjælp til selvmordstruede synlige og kvalificerede. Dette sker bl.a. gennem tilbud om rådgivning og kompetenceudvikling af fagpersonale, med henblik på at kunne håndtere en selvmordsproblematik.

Center for Selvmordsforskning, bidrager som forskningsinstitution og som videnscenter vedrørende selvmordsadfærd til, at kommuner, regioner og andre, der varetager det direkte borgerrettede arbejde over for personer med selvmordsadfærd, kan tilrettelægge denne indsats på et så kvalificeret grundlag som muligt.

Med henblik på at styrke kommunernes indsats på selvmordsområdet udgav Center for Selvmordsforskning i 2006 to såkaldte kommunepakker.

Fokus for de to kommunepakker var henholdsvis børn og unge og ældre, der er selvmordstruede.

Kommunepakkerne er et vejledningsmateriale, der indeholder anvisninger på, hvordan kommunerne med lokale initiativer kan sikre en god og hurtig indsats overfor selvmordstruede – henholdsvis ældre og børn og unge, og hvordan der kan udarbejdes lokale samarbejdsaftaler på tværs af relevante sektorer.

Vejledningen kan være et bidrag til kommunernes arbejde med at formulere en sammenhængende indsats på de to områder, herunder kan materialet fx indgå som delelement i kommunens børne- og ungepolitik.

Som led i arbejdet med at indsamle og kvalificere viden om unges selvmordsadfærd og tanker om selvskade, herunder også om faktorer, der kan beskytte mod selvmordsadfærd og selvskade, har Center for Selvmordsforskning, sammen med en række undervisningsinstitutioner og kommuner, ar-

bejdet med implementering af et New Zealandsk interventionsprogram, Travellers, "Livet er en rejse - på godt og ondt".

Programmet fokuserer på trivsel frem for sygdom, behandling og manglende overskud. Hovedvægten ligger på styrkeopbygning samt forstærkning af ressourcer. Målsætningen er at fremme deltagernes personlige færdigheder, fx evnerne til at håndtere forandringer, at være i stand til at opnå et forhold til andre samt at kunne overkomme modgang og udvikle en følelse af selv-værd.

Deltagerne i et Travellers program udvælges på baggrund af et kort spørgeskema designet til at identificere sårbarhed, alvorlige overvejelser om selvskade og selvskadende adfærd. For unge under 18 år orienteres forældrene og anmodes om at give tilsagn. Hver gruppe består af 6 til 8 deltagere, og grupperne ledes af særligt uddannede vejledere. Et interventionsforløb strækker sig over 8 gange af ca. 1½ times varighed.

Udgangspunkter for implementeringen af programmet har været unge i de gymnasiale uddannelser, men Center for Selvmordsforskning har fået mulighed for at afprøve et tilpasset program over for elever på udvalgte folkeskoler i Odense, København og Århus, hvor mindst 50 % af eleverne har anden etnisk baggrund end dansk. Målgruppen er skolens elever i 7.- 10. klasse.

Erfaringerne fra de gennemførte forløb beskrives af Center for Selvmordsforskning.

Endelig skal det bemærkes, at der i forbindelse med satspuljeaftalen for 2009 – 2012 under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse er afsat 20 mill. kr. til styrkelse af regionernes behandlingsindsats over for personer, der har forsøgt selvmord, herunder blandt indlagte patienter. Det fremgår af aftalen, at alle regioner ifølge regionernes psykiatriplaner planlægger eller har etableret kompetencecentre til forebyggelse og behandling af selvmordsadfærd.

Med den afsatte pulje ønskes regionernes behandlingsindsats over for personer, der har forsøgt selvmord, styrket i forbindelse med etablering af selvmordsforebyggende centre/enheder i tilknytning til regionens kompetencecenter på området.

Det er fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse oplyst, at ansøgningsfristen til ovennævnte pulje udløb 1. februar 2009.

Karen Jespersen

/ Peter Juul